

A MAGYAR DALOSKÖNYV KIADÁSA ELÉ

A vajdasági magyar énekkultúra fejlődése távolról sincs arányban nemzeti kulturánk szabad fejlődési lehetőségeivel. Jóllehet a tartomány városaiban és falvaiban több szervezett és tekintélyes számú alkalmi énekkar működik, a dalkultúra tervszerű népszerűsítése azonban még mindig kevés helyen folyik. Iskoláinkban igen sok tanító nem ért az ének tanításához, még többen azért nem tanítanak éneket, mert nem tudják mit tanítanak, vagy ha tanítanak, sokszor egészen értéktelen művekkel ismertetik meg a tanulókat. De nem egy középfokú tanintézetben, így több gimnáziumban is az a helyzet áll elő hogy az ének nem szerepel a tantárgyak között, mert hiányzik a szakelődő.

Magyar énekkarok, az iskolai énekkarokon kívül kevés működik. A működők is gyakran tanácstalanok, hogy mit is énekeljenek, vagy panaszkodnak, hogy nem tudnak megfelelő kórusműveket beszerezni. Többek között még Szuboticán is ez a helyzet.

Falusi műkedvelő együttesünk, de gyakran még folklór csoportjaink is sokszor értéktelen operettslágereket és műdalokat terjesztenek. Éstéke-sebb anyag ismerete hiján, és azért is, mert nincs megfelelő irányító szakember, a régi világ elcsépeelt, igen sűrűn erkölcsromboló hatású énekeit adják elő.

Munkásakciókban résztvevő ifjaink tanulnak énekeket, de magyarul keveset, mert nem is igen van, aki tanítaná őket.

Ez a jelenség feltétlenül megérdemli, hogy felfigyeljünk rá és hogy tegyünk is valamit a helyzet megváltoztatása érdekében. Nem is szükséges magyarázni, hogy az ének mennyire szükséges az ember életében, hiszen mindenki tapasztalatból tudja, hogy az énekek milyen nagy hatása van az ember szellemi

életére, munkaképességére, s mint a nevelés egy ilyen fontos eszköze a gyermekekre és a nagyobb diákokra egyaránt serkentőleg hat. Itt azt hiszem elég csak egy példát felhoznom, mégpedig az ének óriási szerepét a népfelszabadító harcokban, amikor a dal nagyon sok kilátástalan helyzetben segítette át a kifáradt harcosokat és a közösség erejét, lelkes hangulatát vitte át a csüggedőkre.

A szocialista építés hangulatát is az ének adhatja leghívebben vissza. Lelkesedést, örömet, lendületet vihet a munkába. Természetes, hogy nem minden dal kelti ezt a hatást. Indít, ledületbe visz a munkaszeretetről szóló népdal, a lelkes partizándal, vagy a mozgósító erejű forradalmi munkásinduló. Holmi »egy nap a világról« szóló sláger, vagy a vagyónát elmulató földbirtokost sirató magyarmóta valószínű, hogy nem lesz nevelő, munkáraserkentő hatással, hanem épp az ellenkezőjét fogja elérni.

A fennálló hiány pótlására, hogy minél több értékes, szép és nevelőértékű dalt adjon a közönségnek, a HID idei kiadványai tervében szerepel egy elég terjedelmes daloskönyv is. A gyűjtemény alkalmas lesz arra, hogy énekkarok, énekcsoportok, szólóénekesek anyagot merítsenek belőle, de menetelésekhez alkalmas indulók is lesznek benne, magyar népdal anyaga pedig kiválóan alkalmas lesz iskolai használatra.

A daloskönyv tartalmát nagyjából négy csoportba oszthatjuk. Az első csoportban lesznek a magyar népdalok, közöttük vajdasági magyar népdalokkal. A legtöbb éneket természetesen ez a csoport fogja tartalmazni, hiszen a gyűjtemény egyik főcélja a magyar népdalok terjesztése.

Második csoportban a partizán énekek és az újjáépítés dalai lesznek magyar szöveggel. Harmadik csoport nemzetközi munkás és forradalmi dalokat tartalmaz, míg a negyedik csoportban jugoszláv népek és más or-

szágok népeinek dalaiból ad bemutatást a gyűjtemény.

Bőséges tartalmával és megfelelően összeválogatott anyagával a daloskönyv alkalmas lesz arra, hogy közreadja azokat az énekeket, amelyekre nálunk legnagyobb szükség van és amelyek legjobban elősegíthetik a hanyatló vajdasági énekkultúra fejlődését. Természetes, hogy a gyűjtemény önmagában még nem lesz elég arra, hogy a fennálló helyzetet meg-

változtassa. Nagy szükség van arra, hogy szakemberek tanítók és minden énekettanítani tudó ember azon legyen, hogy a gyűjtemény segítségével minél előbb éneket csáljunk minden vajdasági magyar ajkára, valamint hogy a most énekelt dalok jó részét eltüntessük, hogy helyettük művészi értékű énekeket, népdalokat és forradalmi dalokat hallhassunk ezután magyarul Vajdaságban.

K. L.